

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Postilla super epistolas Pauli - Cod. Lichtenthal 63

Nicolaus <de Lyra>

Ulm, [1465]

Epheser

[urn:nbn:de:bsz:31-35480](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-35480)

Ephesii sunt asiani hii accepto vobis
pstituerunt in fide hos collaudat apostolus
sciens eis in roma dicitur pstitit dicitur in roma

Incipit epistola ad ephesios

Paulus apostolus ihu xpi p voluntate
dei scitis oibz q sunt ephesi. et
fidelibus i xpo ihu **G**racia vob
a deo patre nro. et dno ihu xpo
Bndictio deus et pater dm nri ihu
xpi. q bndixit nos in omni bndictione
spiritali in celestibus i xpo. sic elegit nos in ipso
ante mundi constitutionem. ut ees scii et immaculati
in conspectu eius in caritate. q pdestinavit nos in
adoptionem filiorum p ihm xpm in dno ipm secundum pater-
nitatis voluntatis sue in laude glorie sgra sue. In q
gratificavit nos in dilecto filio suo in quo habet
redemptionem p sanguine eius. remissionem peccatorum
suis diuicias gratiae suae. **Q**uae super habundavit
in vobis in omni sapientia et prudentia ut notum fuerit

nobis sacramentum voluntatis sue scilicet bonum placitum eius
 quod proposuit in eo in dispensatione plenitudinis temporum instaurare
 omnia in tempore et in caelis et in terra sunt in potestate
 eam nos sorte vocati sumus. predestinati scilicet in si-
 lica voluntatis sue. ut singuli in laude glorie eius
 nos autem qui iam speramus in tempore. **I**tem et vos
 cum audissetis verum veritatis evangelium salutis vestre
 in quo credentes signati estis in missio spiritus
 sancto. qui est pignus hereditatis nostre in re deorum ac
 quiritur. in laude glorie ipsius. **P**ropterea et ego
 audies fide vestra que est in domino ihesu et dilectio-
 nis non cesso gratias agere pro vobis in memoria
 vestri facies in orationibus meis ut deus domini nostri ihesu
 christi per glorie det vobis spiritum sapientie et reve-
 lationem in agnitione eius illuminatos oculos cordis
 vestri ut sciatis que sit spes vocatio eius que est in
 glorie hereditatis eius in seculo et que sit supermi-
 nes magnitudo virtutis eius in nos que est in re deorum

secundu opacoꝝ potēte virtutis eiꝝ q̄ opm
ē t̄p̄o. suscitās illa amotus et gstitues
adext̄a sua t̄celyphibꝝ sup oꝝ p̄m̄p̄tū
et p̄t̄e et virtutē et d̄n̄aōz et oē nomē
p̄ noīa² nō solū thoc seculo sed enā t̄futo
Et oīa subiecit sub pedibꝝ eiꝝ et ip̄m dedit
capitū sup oꝝ eā q̄ ē corpꝝ ip̄m plem
tudo eiꝝ q̄ oīa t̄oibꝝ adimplevit

Capitulum si scripsit ep̄sta s̄c̄ti pauli ad ep̄hesios 5
q̄ dicit̄ tres ptes s̄c̄i saluacoꝝ et narraōz 1 condit̄
deꝝ et iḡfemaōz 1 ut aut et vos acm finē ep̄le in
salutacoē vo p̄mo po p̄sona salutās q̄ntū ad nō ad
de pauli et q̄ntū ad officiū 1 ap̄t̄o ip̄m xpi et ap̄tū
ad uolūtatē officiū q̄ d̄n̄ p̄uolūtatē dei 1 uocauit
eū ad ap̄tū ut p̄t̄ act̄ 20 ponūz p̄sonē salutacōē
ad d̄n̄ s̄c̄is oibꝝ q̄ sūt ep̄hesi et fidelibꝝ xpi ip̄m
ip̄i acēpto uo uēritatē p̄stiterūt ifide ut d̄n̄ peroz in
p̄logo s̄o noīat eos s̄c̄os si mos uono s̄c̄tu em lyna
s̄c̄oē 1 ē q̄ firmū 30 ponūz optata bona ad d̄n̄ grā uot
ip̄m et pax ifuto bfide em opta tom q̄ et at appetitū
ad deo p̄re n̄o uēstatota im̄itate aqua dat et d̄n̄o ip̄m
xpo p̄m meritū not dona 1 uēdit̄ hic q̄ntē po n̄o
iqua p̄mo ad grāz acōes ep̄hesios 1 uēdit̄ 20 peroz oꝝ
ad deo effudit 30 capitulo 30 im̄olūz eos ip̄st̄it et oīo
p̄ma ad uē iduas q̄ p̄mo 1 uēdit̄ eos ad grāz acōz abte
30 uotue ca 20 Grā p̄mū sciens q̄ efficiat mos in
ducenti ad salos ad aq̄ agēdū ē p̄ exēplū q̄ magis
mouet im̄olūz cū ip̄m s̄o ap̄t̄o ut magis moueat ep̄he
sios ad grāz acōz sūt grās agit debn̄sios suus et p̄mū
remit̄t̄o q̄ntū q̄ntū d̄n̄ 1 uēdit̄ deꝝ et p̄uēst
p̄ d̄n̄ n̄r̄i ip̄m et ex̄p̄m̄ 2 due p̄sonē et 3a ex̄p̄m̄
ad d̄n̄ q̄ uēdit̄ nos hic act̄ uēdit̄ p̄liberāli dono
sūt p̄m̄i rege xpi ac̄t̄e uēdit̄ q̄ attulit famula ua
sp̄itū at sc̄o ē dono p̄m̄i et filii 1 quo oīa dona donat
30 subdi 10 uēdit̄ sp̄itū 1 celestiū idest q̄ suā habe
uit 1 celestiū xpo idest p̄ p̄ p̄ uēdit̄ not dona
suā tāq̄ p̄ mediatore dei et h̄on̄ sūt elegit nos ap̄t̄i

margin notes on the right edge of the page, partially cut off.

cipacoz sue bñtudis iyo in filio Electio em p suppoit notia
electi illa vo q ptinet adnotia filius attribua filio q
et sapia pñs an nua qstitucos had her electio e abeterno
effecto in eis e mte q e scificas zolis creature in stult
ut eis scit pñs imete et imaculati pñte et qversacoz
ei et no solum in spectu homi sic fut pñte q in spectu ei
ignitate in qua no pñt alia dei dona ut dicto e sup
ya coz pñm Siliquis qomio m tate at iq q pñdestinavit
nos in adopcoz filioz pñdestinatio em est pñrao gracie
ipñi et glie iusto pñrao em adopcoz diuina mte at et
pñgloria qsumat pñm xpm q est filio dei natus i ipñi
qz filiaao adoptua e queda assita ad filiaoz nate
z in valido sue pñte aqua depedet elecio et pñdestinao
no ex mte nris no solum i re sed q ei dei pñvisioe laud
gracie sue idest ad cauda dñi ei gloria q electo qm m
pñrao sua i qua gratificavit nos idest fecit qñs sibi
idilecto filio suo idest pñlecto filio suo i quo qñs re
ceptoz et que sit illa redempco. Subdit remissioz pctoz
in totale i sacramento baptisimi i quo sue passioz effectoz
plenarie nob qm m z in diuinas idest copia gracie ei
que sup abudauit hic qñte recolit bñficia dei specialia
et pñma facta apñs 20 epñsis facta apñs p iyo et nos
z in pñm dicit q si qñs dei sup abudauit in nob veis
apñs i o sapia qñte ad qñm coz diuiaz et pñdencia
qñte ad notia hominaz nra ad salute ut notu facit
not sacramento idest sacro secreto volutatis sue qz
plenarie fuit reuelatu apñs q alys fidelibz in boz
placatu qz totu depedet ex bñplacatu diuino et no homo
merito qz pñs idest abeterno face disposuit i eo in
filio q est sapientia pñs i dispesacoe plenitudis ipñi idest
plenitudie ipñs dispesati ad eo q e ipñi gracie et q sit
sacramtu sup dicto subdit iusticiae i debito statuo redemp
tiyo idest p xpm oia q i celis idest anglos coz sone
reparando et q itera sit idest hoies q pñm depuati
erat in nouitate qñe reformata i qñ et nos forte idest
delectate diuina q dicit sors qz no accipit pñone sic nec
sors vocati sui ad apñlatu pñdestinati idest pñordinate
ad hoc ipñ pñte ei idest in dispesacoe et em dei qñm opa
qñm qñm volutatis sue qz n t opa actu nec iustiae ne
pñuidens et libere ut sup claude glie ei idest ut pñs
aci laudet deu qui ipñ dicitur m mta qñm ad ipñm i
subdit nos qñt q an speramus iyo idest q an credidit i ipñ
idest in quo hic qñte pñnt dona ephesis specialia. Et diu
inuat pñs qz pñm volit coz vocatoz 20 i surgit ad ipñ
ad ipñm actoz i qñm pñm dicit qñm pñm dicit i quo idest
pñque si xpm et vos cu audiuisset vñi veritat anobis oia
salutis vze qz annuntiat salute audietibz et dat credetibus
so subdit i quo credetes signati estis luce gracie reformata
ymagie reformate spiritu pñmissioz scito qz spñ scito qñat
credetibz pñrao et spiritu pñmissioz qz veracite vita bñz
pñmittit so subdit q e pñm qz veracite pñrao
e q sit rei et no habite ipñenti et eiude valois cu ipñ sit
est i pñte quoz si no habet actu hereditas et em q qñstia
i visioe et fruicoe bñi in spñ scito hñt ipñti pñrao eiude

bonitatis cū beatitudine obiectiva iudeo qd acquisitioe ut reatēri
 acqzāt vitā otāz tamisibile i cūde glie ipis Na i e laus
 qmua spale h' xpi bñ q' habitat i domo tua dne ista
 scloz laudabit te p' terea q' h'nto apli h'q' boni p'z
 gratias agit deo de pfecto ephesioz dices p' terea et ego
 audies sicut v'zā sūcra sine admittione alioz eroz
 aut legalis obseruatoz Quia v'zā vob' istas id est
opa v'zā iūtat' erga oēs fideles nō cesso gras ages
vob' De bonis p'terit' memoria v'zā facies Torrib' meis
Septans ut magis p'ficiat' i sūto v'zā dñi nā ihu xpi
fm hominitate i qua subiecto ē deo p'z det vobis spm
scie id est augm'to i q'm' dūioz et om' ad salute
expediendū v'zā sciat' q' sit spes vocatoz eius id est res
sp'zāta ad quā vocāz creab' q' qnto p'z q'moscit' tanto
p'z desideza' q' dūine glie hereditat' eius id est qe
magnitudo ut id est ad vos p'mādo e' fm spm et
sup'eminet oia q' possūt dea cogitū qd declarat v'zā
p'glificatoz h' h'at' xpi dices fm opatoz et p'cepmit
eius suscitatoz dices suscitās illud ut 2o eius exaltatoz
ac p'z dext'ā dices et q'stituens i' et exp'mit edra
dines angloz medios et sup'iores de inferiori ierarchia cū
dia' sup' oēs p'ncipat' et tres de media ierarchia et p' hoc
gabetur q' sit esse eleuatoz sup' ordines inferiores et oēs
nō i' p' hoc ostēdi' q' sit eleuatoz sup' oēs ordines sup' me
ierarchie dūitas em p' te em nō ē nōiallis aqua
cūq' creatūa eo q' ē t'p' h'osibilib' sit aut ad nōia' p'z
ab' illa' app' h' d' p'mo p' memias nōia' sūt note em
passioe q' sūt i' cū p' qd d' xpi p'z d' d' nōia' p' cū
p'ma ē sup' oēs nō quo nōia' et oia' subieat sub pedibus
p' qd d' d' ayat vltis p' sua resurrectioz data ē m' o' p'z
teelo et terra et ipm dedit capud sup' oēs v'zāz i' m'itate
et t'riūphate q' ē cōp' ipis p'z m'istia' p'lem'itudo eius p'
cōp' p' m'istia' quo cūa i'ugā' l'ra sic p'lem'itudo eius ad
m'pletur id est p'ficiat' p' p'z qui ē oia' i' d' id est p' p'm
qui p'fecto sue dūit' oia' bona i' oib' opatur s'z i' d' n'

¶ Vos cū essetis motui delicti et
 pctis vris iniquis aqum abulastis fm scdm
 mudi h' et scdm p'ncipē p'fatis aeris h'z
 sp'zū qui nūc opat' filios diffidentie i' h'z
 et nos oēs aqum q'fati sumy i' desidezys cū
 mis n're facietes volūtē carnis et cogitacōm

et erant nati filii ire sunt et ceteri deus autem quod dicitur est
 in misericordia propter minimam civitatem suam quod quod
 dilexit nos cum eorum motui peccatis omnifacitavit
 nos propter quod gratia estis salvati et ad resurrectionem
 tauri et quod se bere fecit in celestibus in christo ihesu. ut
 ostenderet in seculis super venientibus abundantem
 divitiarum gratie sue bonitatem super nos in christo
 ihesu gratia enim estis salvati per fidem et non est
 ex vobis deus enim donum est non ex operibus ut ne quis
 gloriatur in ipso enim super factum creati in christo ihesu
 temporibus bonis. et apparuit deus ut nullis aliter
Sed propter quod meiores estote quam aliqui gentes
 vos eratis. quod dicebamus propter quod ab eis non de
 circumcisio tamen manu facta. et eratis in illo
 tempore in christo. alienati a iusticia iherosolimitana et hospi
 tes testamentorum promissionum spiritum non habentes et
 in deo in hoc mundo. **N**unc autem in christo ihesu vos qui
 aliquando eratis longe facti estis in sanguine

p̄ri ip̄e em̄ e pax n̄ra q̄ fecit v̄t vtrazq̄
 vnu et mediu p̄ziere m̄acie solues
 īm̄m̄n̄cias t̄m̄ne sua lege m̄adutoriu
 d̄erētis euacuas v̄t duos cōdat īsem:
 et ip̄o īvno nouo h̄oīe facies pacē et
 regaliāne abos īvno cōpe deo p̄ruce
 itez facies īm̄m̄n̄cias t̄met ip̄o Et veniens
 euagelīfauit pacē vob̄ q̄ lōge fuistis et
 pacē h̄is q̄ īpe quoz p̄p̄m̄ h̄es accessit
 abo īvno sp̄i ap̄p̄ez **E**rgo ī nō estis
 hospues et aduene. s̄ estis a īs̄ s̄ctoꝝ
 et domesticū den sup̄ edificati sup̄ fūdi^{tu}
 ap̄toꝝ et p̄phetaz. ip̄o s̄mo āgular̄ lap̄i:
 de x̄po ih̄u īq̄ oīs edificatō q̄struata c̄sūt
 iteplū s̄ctū īvno īquo et vos reedificam̄

Th̄bitaculū dei īsp̄ritu s̄cto īs̄

Capitulum ij **H**ic q̄ntez ap̄l̄s īducit ep̄q̄sios ad:
 gratiaz caroz op̄atue oppoita em̄ p̄p̄ se poita m̄iis
 olucefuit p̄ter q̄s ap̄l̄s q̄p̄t dignitate statz ad̄p̄
 ephesi sūt vocati ad utilitate statz v̄n sūt vocati
 v̄t ep̄l̄s q̄s uozatōe feruetis īsurq̄t ad gr̄as ayedū
 deo et d̄m̄ īduas m̄ d̄cas q̄p̄acoēs **x̄i** p̄o t̄bi

11

p^omi i p^t q^o Omnia aut opatio e motus et vite q^o p^o fuerat
istatu motis et culpe et dispa^ti ad morte q^o gene et voh
erat ad fide ad vita opatio q^o dⁱ p^ont ad vita glorie et q^o
dedunt a p^to satis diffuse dices et vos ad effe^t mo^tu
p^olpa delicti q^ontu ad p^ta p^omissi omni^s et p^tis v^ois
q^ontu ad p^ta q^omissio^s i quib^o aliqui a culast p^ode^s
de p^to i p^tm in seculu idest in s^octudie^s mudi q^o
idest p^to^s sic dⁱ p^ont p^o et mudo cu no q^ono^sit
et p^o p^oncipe aeris q^o idest p^o volute p^oncipis dⁱno:
nu i q^o aere caliginoso habitau sp^o q^o nuc op^o idest
fat volute sua velle q^o no ponit fiducia sua i celestib^o
p^o in ite^orenis i quib^o idest ite^o quos et nos o^os dⁱni
vesati su^o it^o ea sequedo et licz a p^to est vigo ut dⁱni
e sup pa corin^o vij in pugit se ad eis ut molis recipat
et q^o ali q^o s^oz sua seculu e aliq^o alia armis de sideria sua
entes volute armis i m^onalib^o desideris et cogitacione i p^o
i p^onalib^o et erang na filij i^o idest nati i p^oto originali q^o
dⁱ p^ont nate i q^ontu q^onti p^oncipib^o v^o ex^oruptoe nate
q^ont^o ont q^o vocans dei dⁱcos dⁱo at q^o dⁱcos e idest
copios^o t^ona q^o p^ont eis e miseri et p^ont ut m^ona ante
sua et no ut merita nra cu esse^o mortu p^ont mo p^onto
q^ont^o nra nos p^o p^o fide f^omate si dⁱo p^onto dⁱo q^ont^o
estis saluati t^ope et cu q^ont^o nra p^ont p^onto q^ont^o
p^ont e cu n^ore resurrex^o futire et q^ont^o fecit t^ope q^ont^o
certa expecta^o fute attitudis v^o ostendit i secul^o surven^ol^o
idest curruat amoz vsqz ad iudiciu habes habu^o dⁱo
uicias h^o om^o cu fuerit oste^osa i p^onto resurrex^o q^ont^o az
q^ont^o mult^o declarata actu i m^ont^o a q^ont^o apparet
eis et eis ascensioe odis est copalib^o aspecta et q^o om^o
fuerit ihu declarata p^ont^o dⁱo dⁱo dⁱo m^ont^o iudicis
q^ont^o nra p^ont^o q^ont^o om^o dⁱo saluati p^ont^o p^ont^o
et no p^ont^o m^ont^o et hoc no ex^o nobis q^ont^o p^ont^o dⁱo
et o^o op^ois m^ont^o e adeo videnau em i m^ont^o et
audieau eude sermone v^o crebit motu alt^o adeo alt^o v^o
no p^ont^o dⁱo saluati v^o v^o v^o p^ont^o dⁱo ad me n^o p^ont^o
m^ont^o me t^ont^o it^o ad v^o neqz q^ont^o dⁱo m^ont^o v^ont^o
om^o sua factura t^ont^o nate creati t^ont^o ihu t^ont^o q^ont^o
bonis idest ad opa bona f^ont^o q^ont^o p^ont^o dⁱo idest
disposuit ut illi a culast q^o deuitute i virtute ad op^ont^o q^ont^o
et q^ont^o q^ont^o p^ont^o opatio que e extraneitat^o ad itaneitate
et p^ont^o p^ont^o p^ont^o opatio q^ont^o ite^onta q^ont^o i q^ont^o p^ont^o
q^ont^o p^ont^o p^ont^o q^ont^o dⁱo dⁱo dⁱo dⁱo dⁱo dⁱo dⁱo p^ont^o
adeo erat sep^oti p^ont^o dⁱo dⁱo dⁱo dⁱo dⁱo dⁱo dⁱo p^ont^o
ad q^ont^o q^ont^o q^ont^o est v^ont^o dⁱo et q^ont^o p^ont^o p^ont^o
ad q^ont^o factaz et sei eis p^ont^o ad fide p^ont^o p^ont^o
id^ont^o et h^o e q^ont^o p^ont^o p^ont^o q^ont^o meozes estote t^ont^o q^ont^o
de op^ont^o dⁱo q^ont^o q^ont^o idest q^ont^o v^ont^o v^ont^o v^ont^o
idest m^ont^o dⁱo q^ont^o qui dⁱo p^ont^o idest iudicis
abea q^ont^o dⁱo dⁱo idest dⁱo et sep^oti a p^ont^o p^ont^o
dⁱo q^ont^o q^ont^o t^ont^o p^ont^o idest in p^ont^o p^ont^o no sic
aut iudei q^ont^o v^ont^o fides v^ont^o testam^oti et nou
dⁱo dⁱo in z^o explicitu et m^ont^o alienati ag^ont^o
et ist^o iudicis em erat p^ont^o q^ont^o ad q^ont^o q^ont^o
et q^ont^o et hospites testam^oti idest ad uene et op^ont^o

atestamento nouo et veteri in deo sed vero na erat idolatric
debiti aut aut ipso idest p ipm ipm vos qui legit
et quod erat lege salute dicta typici zoe facti estis
ipse isanguine xpi idest passio xpi in efficiencia ita
quanto sz baptismi e not plenaie amietata ipe em e
par nza sz effectie q fecit ut traq vnud ex iudeis et ge
tibus facies vnud ipm xpianud et mediu piete maerac
solues idest q vnitatis obstaiculu remoues q remo
uit agetia idolatria ab horebat et a iudei et a iudeis
circumcisione q detestabat im gentes innuicias q d
phor abstulit innuicias q erat ite iudeos et gentes
ita ne sua idest ymolncoz sue caus cauce xpua de
structa e idolatria et re sauezt legula lege mandator
idest lege mosaica q ntu ad mandata ceremonialia et
judicialia de actis sz evangel evang eunquas idest ze
lud ut duos iplos sz getales et iudeos condit isemet
idest vnud nouu ipm pticipate vnud spei ptes q oes
sut vnud ho et co mo gentes et iudei pticipate vnud
noue legi dicu hic vnud nouu ho sanct pace no pdito
et regulias ab os deo pzi vnud co e militio suo pedice
ite facies innuicias q erat ite deo et gng homanu
isemet ipso idest ipm passioe et vetens denote ad uita
isua re sureate evangelizabat idest evange
ant ultio eutes go docte des getes baptizates eos
qui lege fuis ut sup dictu e et pace hrs q pe sz iudeis
iudeis q lex erat dispo ad xpm ut dictu e sup et ep
ad glatas quoz popu sz xpm hcs accessu abo sz iudei
et gentes vnud ipm sz caus ad pri om nam go hic
isext itenta clusio sz de recepto gentiu ad for au dei
et sc cu dicu go ia no estis hospites et ad vene adeo
et sc eis sz estis ciues sc idest denio eoz et domestini
dei tema recepti sup edificati idest restructi sup sup
sup fundamtu ap loz et phetaz idest sup doctrina nouu
et vetis testamti sup edificati iq ipso sumo angula
lapide xp ipm id edificatioe em tepli salomons ut
fuit quidam lapis q plures fuit recepto ab edificati tib eo
q no querebat locu cu ap lamba final optie sedit in
summitate edifii in angulo duos pietes q un gens et fuit
figura xpi iudeos et gentes taq duos pietes vnud em
quingetis vn de ps e xvii lapide quo re bat edificantes
que facti e ita put anguli ad no factu e istud et ista
eandem figura post h ap ly ut dictu e iq quo of edificatio
structa sz ex iudei ta ex iudeis qua ex getia pan gna
vnud tepli sc idest quo vsq sit tepli vn sc idest ip
et vos re edificam cu alys fide ib ipm sc idest ip
in quo nllm op e acceptu deo se sz ca id ut

Vius rei gra ego paulo victo p' ihu

vobis gentibus si tamen audistis dispensationem gratie
 dei quae data est mihi vobis quorum sensibus reuelationem
 notum mihi factum sacramentum. sic super sapientiam si tamen
 ut potestis legentes intelligere preteritiam meam
 Timotheo xpi. Quod aliis gentibus non est agni-
 tum filius hominum sic nunc reuelatum est scilicet eius et
 apprehensum spiritu. Esse gentes coheredes et copar-
 ticipes et optantes promissiones temporis istius per eu-
 angelium factis sunt minister scientiam donum gratie
 dei quae data est mihi secundum operum virtutis eius.
 Nihil omnium sanctorum minimam data est gratia
 haec gentibus euangelizae investigabiles diui-
 tias experire et illuminare oculos. quae sit dispensatio sac-
 ramenti absconditi a sanctis ideo quae omnia requirit. ut
 innotescat principibus et personis caelestibus
 peccata inhi somnis sapientie dei secundum profumitatem
 saeculorum quae fecit tempore istius domino nostro in quo habet
 fiduciam et accessum in fiducia et fide eius

Propter quod obsecro ne desinat Tribula
 tibus meis pro vobis quae est gloria vestra habet
 gratia flecto genua mea ad patrem dei
 Iesu Christi ex quo omnis paternitas in caelis et
 terra nominatur ut det vobis secundum divitias
 gloriae virtutem corroborare spiritu eius ante
 riorum hominum habitare christum in fide in omnibus vestris
 tractate radicati et fundati ut possitis apprehendere
 cum omnibus sanctis quae sit latitudo et longitudo et subli
 mitas et profundum scientiam super eminentem scientiam
 caritatem christi ut impleamini omnem plenitudinem dei

Si autem quod potes omnia facere super abundantiam quae
 petitis et intelligitis secundum virtutem quae operatur in vobis
 in ipsi gloria ecclesiae et in christo Iesu in omnes generationes

saeculi saeculorum amen

Capitulum in hoc oratione apostolus orat pro ephesis deo ut magis
 in bono proficiat et dicitur in duas quae primo se disponit adorandum
 orationem effundit laudem pro quod peto unde ostendit ex parte sua quae sufficiens
 obligatio et gratia et in hoc dicitur in parte sua in omni parte
 ego habeo gratia primo orationem se sufficiens pro hoc quod ipse et alii apostoli fuerit
 partem dicitur illud et ponit quod movet eas debita tempora et modo
 orationem primo a ipse continet se pulchrum dicitur hoc deum rei gratia est
 pro hoc deo in me in pulchrum sed ut coedificem in salutari dei
 ego paulus vincit carceris rome Iesu christi et Iesu christi pro vobis regibus

Propter hoc enim erat ratio unius quod predicauerit Iesu xpi gentibus Et tunc
audisti id est intellexisti Dispensatio gratiae dei id est gratiae
applicatio in adeo quae quoz 20) reuelatio summa notu factu e
in sacramento id est sacro secreto reuelato facto xpi sic sup
sapientia dicitur in calo i hys cyphre dicit ut notu fuerit et factu
et potestis legentes intelligere usque illud sit dextere dictu in
ullius potestis intelligere prouidentia mea in misterio xpi id est
sciam mea ad psequenda misteria applicati mei in dextere euang
xpi gentibus ad alijs gentibus no e agnitu in tpo aplos
no fuit explicita n forte aqly pauca pphet veteris testamti
q tunc no agnouerit ita clare sic aply et pphete noui testamti
et gentiles eunt xpi saluadi sic et iudei quibz erat pmissio in
et actus dicitur q spu scdo descendente i signo scsi sup conelud
et alios gentes qui erat cu eo admirati fuerunt iudei q fuerat
cu petro de hys q gra spiritu scilicet amantibus gentibus sic et ipse
io subit tunc gentes adherentes q hereditate eterna sic et iudei
credentes et gentes id est qsite in opari xpo egyptiacas p
missio abrahe facte xpo ihu et implete per uagelu id est
precepto euang te doctrine xpianabat dicit bona gentiles
et q in euang factu sunt misteria id est predicatio secus donu gra
dei no secundo xpi scilicet secundu opaco uirtute eu in imant
ta by christia doctrina qm amabat mat uita illi at pfectit
illi aut pfecti predicauerunt ubiqz dno coopate et scmoz
qm amate scilicet signis in omni xpi ostendi se sufficiente
adoranda pphesis huc qnto ostendit se ad hoc obligatu
q erat aply et pz eoz spualis et io obligatu eis in uisioe
spualis uirtutis sic p carnalis p uide tene filijs israel
domis io dicit in omni scitoz q aplos mino hoc dixit
exhumilitate q pscutu erat ectiaz dei no a tali data
gracia huc applicati i gentibus euangelizare inuestigabiles
causas xpi q no pnt abstrah pfecte agnoscere et illuare
oes predicatio mea q sit dispensatio sacramti id est reuelato
xpi facto q dispensabilis e gentibus sic iudeis abscondita
esse aut id est Na hys dispensa no fuit reuelata in n vnde
paris et obscurare ut predictu ut innotestat in uisioe q d
quid solud fuit hys abscondit xpi misteriu et magis deo
ctate qm hys angli sancti no agnouerunt ad plenu donec
predicatioe fct aplys fuit impleta q cu quezt tunc sup te
noticia q dicit p abstracta i qntu e rei no pnt hys fut in
pletio habuerit noticia ex pmetale su intuitua sic astrologo
ymatu celi certitudia qm agnoscat eclipsis futura pfecta q d
sat q uis ea actu q nte pfecta id est p aplos predicatoz
tu hys p no impotat causalitate sic itaqz dicitur q aply docuerunt
docuerunt anglos de xpi in misterio hys angli docuerunt
eos p quos diuine reuelationes reuelationes fuerit facto hys
e itaqz dicit q aplys uisat actu qntu gentiu agnoscat qm
no in sic uiderat intuitiue p aut no e dicit q intuitu ab
eterno fct sup pferias rez eo q eis agnicio me sura
eternitate q qplecti de tpo in hys formis sapio dei ligem
sit uicua simp id est tunc e reffectibus in hys formis Sic est
multiformis pto in hys misteria re in adimpleta io stali
secundu p finitoe sculoz id est eterna dispositio tpe pfectas
adimpleta q fctit xpo id est adimpleuit in p Inq hys
qit ondit se qntu adoranda ex fiducia n q em orat

Osecro itaque vos eo vincto i vos
 ut digne abuletis uocatione quam uocati
 estis. cum omni humilitate et mansuetudine
 cum patientia sub potestates i uice ierarchie Solli-
 citi seruare uinitatem spiritus i uincto pacis. Unum corpus
 et unus spiritus sicut uocati estis i una spe uocationis
 uere dno dno. una fides. unum baptisma. unus deus
 et pater omni qui super omnes et pater et totum nobis
 Uniuersa autem nunc data e gratia secundum mensuram
 donacois xpi. ut qui dicit. ascendes i altum captiuam
 duxit captiuitatem. dedit dona hominibus. quia ascendit
 quod est nisi et descendit. primum i inferiores partes terre
 descendit. ipse est et qui ascendit super omnes celos ut ad
 impleteret omnia. Et ipse dedit quosdam quosdam apolos
 quosdam autem prophetas. alios uero euangelistas alios autem
 pastores et doctores ad seruandum scripturarum misterij
 i edificandis corporibus xpi. **D**onet occurrant omnes i
 uinitate fidei et agnitionis filij dei i unum perfectum

In mensura etatis plenitudinis christi. ut in non sicut
 puuli fluctuantes et aequi feruntur omni vento doctrine
 sine equa hominum iniqua ad aequum ventorum erroris
Queritate autem facientes tranquillitate reserantur illo
 porta qui est caput ecclesie. ex quo factum totum corpus
 compactum et conneptum per membra submissa
 scilicet operum in mensura unigeniti membrum augmentum
 corpus facit medicamentum sui tranquillitate. **N**os igitur
 dico. et testifico idcirco. ut iam non ambulatis sicut
 et gentes ambulat in vanitate scilicet sunt tenebris
 obscuratum habentes intellectum alienati a vita deri-
 pignozantia que est in illis. propter certitudinem cordis ipsorum que
 desperantes semet ipsos tradiderunt in perditionem in operibus
 in inuidia omnis inuidia. **V**os autem non ita didicistis
 christum. **S**i tamen illud audistis et typum edocti estis sic
 est veritas in christo. **D**epomite vos secundu[m] personam veteris
 veterem hominem que corruptis sunt desideria erroris renou-
 uantur aut spiritu mentis vestre et induite nouum hominem

si secus deum creatus est in iusticia et scientia veniat

Propterea quod deponites mediantem loquimini veritatem
unquam in sermone suo. quos semel in vice memento. Ita.

sancti et nolite peccare. sol non occidit super iracundiam

vram. Nolite locum dare dyabolo. Qui furabit. non in furore
magis a laboret operando manibus suis. quod bonum est

ut habeat vni tribuat necessitate patienti. **D**is sermo

malis ex ore vstro non procedat. sed si quis bonus est ad edificationem

coram fidei. ut det gratiam audientibus. et nolite quiescere

spiritum sanctum dei. in quo signati estis in die redemptionis.

Quia amaritudo et ira et indignatio et clamor

et plangitio tollatur a vobis cum omni malo. Estote

autem invicem benigni. misericordes. donantes invicem

sicut et deo in christo donavit vobis in seipso.

Capitulum III Postquam apostolus induxit ephesos ad gratiam suam
et effudit peris orationem hic ostendit quomodo eos imolavit et primo gratiam
et quomodo ad aquos statum speant ibi videtur in membris utolam
et reventi ad istud quomodo ibi delecto fessum membra huiusmodi
Circum primo scilicet quod humilitas est fundamentum spiritus edificandi
quod per fundamentum illud collocat et superedificat in sollicitudine suae
Igitur per istud eos de humilitate et quodammodo aliis virtutibus si per magis
Ite obsecro itaque vos eo vincit in domino vincit sed in domino best
Ite dominus deus est super ut digne abulet et procedere de virtute in virtute
vocatio quod vocati estis ad fessum fratribus quod requirit vitam virtuosam
cum in quietate sed iterum quomodo admittit et ex teriori quomodo

se posse vicia dimitte ut hunc pium accessu et uoluntate
 pmo die nate ut qd hinc se exponat in feno carnalibus uicis
 so subdit semet ipsos tradiderunt iudicarie qntu ad thone state
 se suu et aspectibus oculis tactibus quibus topaco qntu
 ad spectatoz opis ma dute de gao et copis aliter pt expon
 qui desperates s; de pmijs talia uita tradiderunt semet ipsos
ipudicarie ut qd ipsona talid dr p uioz 2o si nos ex m hlo
 nati sumy et p huc exim q no fueris it et se uerte go
 et suam comy q fut it et se nllm pratu sit qd no p rasant
 luxuria nra it et q pecunia misrat m q seu facultate hba
 uicis so subdi lauacra p q illucite acqrit pecunia uos at
 no ita desistis epi uest ewa ppi ad doc dnu sim
illud audistis id est intellexistis et si uo edocti estis no so
 sperulatiue s; practice sic e ueritas ihu q cepit fact et
 docet actiu s; so subdi deponite uos 219 p lina q iudic
 qone ada q dicit deponi qn resisti iudicatioi carnis corrupte
 ab adan grade q corupti s; de desiderio carnis lug delecto
 secundu carne corupti in uicis secundu mete et era secun
 carne sediti em carnalibus uicis cuq mortu ueris re
 nouam at p grana spiritu met vte uest spiritu qui
 e mens vta et iduute nouu hoiez id est xpm p ipso uita
 coz q secun deo ce atq est secun humana iusticia et
 scititate ueritat q no fuit ieo duplicitas aliqua ut ipy
 tris pma petri 2o q pchy no feat nec uerq e doly ieo
 eu p te ad huc qntoz aplo i format demouit respectu
 p xpm ad q an selz ho p ueritate iore zelu lionu itale
 caritate i manu et benignitate affectu pnu pot dicit
 ut quod deponite mediant p q p xpm de frauda loqim
 ueritate p qua cu eo zete uiuit quoz sumy i uia mebra
 ut qd deo nos mutuo iuuat qntu pmit scia dicens
ita sicut ita p zelu q no e h nra s; qd eu uicid xpm
 i hor defauli mesura zoz excedi pte qd legit de plone
 q seruu suu peccate tradidit ali pmienda ne ip mesura
 zoz rati excederet so subdi et nolite peccare zoz mesura
 excedere Sol no occidat q i d si ita mesura zoz aqit
 excedat in ato trasant 3m at pmit dicens q furaba
 an qusioz de gchili uore ja no fure p pmitatis tepe mif
 aut laborez diligete et strenue ut habent no solu ad suffi
 uicia sua s; oia ad releuandu xpm indigera ois bno
 hic qntu pot qntu dices q s; bno mala ex abundancia
 cordis os lo qat p; et so sermo mala no pcedit dote
 bigno s; si quis s; sermo exeat de corde vto bono p sit
adificatioz fidei id est fide so subdit ut det grana
 id est sit eis opatq et qz d; ho magis uitate offensa dei
 q offensa hoie so subdi nolite quiescere spiritu s; dei
 ipy peti vris ad randa p uocando i quo signati estis
 p sac mdu baptisim i quo et racte m p rime iho zedep
 coz homae qna fuit dies passioz xpi q tu i baptisimo
 effecty h; passioz applica plenarie curib; baptisimo spca
 so dia fuit dies zedepoz et qz baptisim dicit noua regna
 et pny tota malismitat; ablato so subdi et carnalibus
qntu ad rancore et odiu et ira qntu ad uindicta appetitu
et uigna qntu ad uicia faciei et clamo qntu ad uicis

se posse vicia dimitte
 ad thone state
 semet ipsos
 ipudicarie
 si nos ex m hlo
 de desiderio
 delecto
 mortu ueris re
 p ipso uita
 humana iusticia
 duplicitas
 ut ipy
 demouit
 respectu
 xpm
 de frauda
 loqim
 ueritate
 p qua
 cu eo
 zete uiuit
 quoz sumy
 i uia mebra
 pmit scia
 dicens
 ita sicut
 ita p zelu
 q no e h nra
 s; qd eu uicid
 xpm
 i hor defauli
 mesura zoz
 excedi pte qd
 legit de plone
 q seruu suu
 peccate tradidit
 ali pmienda
 ne ip mesura
 zoz rati
 excederet so
 subdi et nolite
 peccare zoz
 mesura
 excedere
 Sol no occidat
 q i d si ita
 mesura zoz
 aqit
 excedat in ato
 trasant 3m at
 pmit dicens q
 furaba
 an qusioz
 de gchili uore
 ja no fure
 p pmitatis
 tepe mif
 aut laborez
 diligete et
 strenue ut
 habent no solu
 ad suffi
 uicia sua
 s; oia ad
 releuandu
 xpm indigera
 ois bno
 hic qntu
 pot qntu dices
 q s; bno mala
 ex abundancia
 cordis os lo
 qat p; et so
 sermo mala
 no pcedit dote
 bigno s; si
 quis s; sermo
 exeat de corde
 vto bono p sit
 adificatioz
 fidei id est
 fide so subdit
 ut det grana
 id est sit eis
 opatq et qz d;
 ho magis
 uitate offensa
 dei q offensa
 hoie so subdi
 nolite quiescere
 spiritu s; dei
 ipy peti vris
 ad randa p
 uocando i quo
 signati estis
 p sac mdu
 baptisim i quo
 et racte m p
 rime iho zedep
 coz homae
 qna fuit dies
 passioz xpi q
 tu i baptisimo
 effecty h; passioz
 applica plenarie
 curib; baptisimo
 spca so dia
 fuit dies zedepoz
 et qz baptisim
 dicit noua regna
 et pny tota
 malismitat;
 ablato so subdi
 et carnalibus
 qntu ad rancore
 et odiu et ira
 qntu ad uindicta
 appetitu et uigna
 qntu ad uicia
 faciei et clamo
 qntu ad uicis

Et primum et plasmia q̄ deū tollat avob̄ t̄p̄o renouatis
 at̄ oī malicia vt sic gr̄a oē viciū gr̄a excludat et p̄t̄acludat
 estote aut̄ t̄nc̄ anḡi bona ḡm̄ando misericōdes multūdm̄
 digēciā zelūdo et malis op̄ando Donates t̄nc̄ offēsas re
mittēdo sic et deū t̄p̄o ih̄u idest p̄t̄ donauit vob̄ remissio p̄t̄e
 sequit̄ capitulū quātū.

E **H** **S** **t** **o** **t** **e** **g** **o** **i** **m** **i** **t** **a** **t** **o** **e** **s** **d** **e** **i** **s** **i** **c** **f** **i** **l** **i** **j** **m** **i** **s** **s** **i**
 m̄ et ambulatē t̄dilātē sic et p̄m̄ dilexit nos et
 tradidit semet ip̄m̄ p̄ nob̄ oblatōz et hostiā deo
 t̄odoro suauitatis. **F** **o** **m** **i** **a** **t̄** **a** **t̄** **e** **t** **o** **f** **i** **m** **i** **d** **i** **c** **i** **a**
 aut auaricia nec noīē iuob̄ sic deus sc̄tos. aut
 turpitudō. aut stultitudo. aut sarrilitas q̄ adzē
 nō p̄tinet s̄ magis gr̄m̄ actio. **N** **o** **c** **e** **m** **i** **s** **i** **t** **o** **t** **e**
 itelligētes q̄ oīs fornicitō aut imūdit̄a aut
 q̄ ē ydoloz seruitū nō h̄z hereditate t̄ regno
 p̄m̄ et dei. **N** **e** **o** **v** **o** **s** **s** **e** **d** **u** **c** **i** **t** **i** **a** **m** **i** **l** **i** **j** **v** **i** **s**
 p̄tē her em̄ veit̄ ira dei t̄ filios diffidēte
 nolite go effia p̄ticipes eoz. **E** **a** **t̄** **e** **m** **a** **n** **i** **m**
 tenebre. nūc at̄ lux t̄ d̄no vt filij lucis ābula
 te. **F** **r** **u** **c** **t** **u** **s** **e** **m** **l** **u** **c** **i** **s** **e** **s** **t** **t** **o** **i** **b** **o** **n** **i** **t** **a** **t** **e** **e** **t** **i** **u** **s** **t** **i** **c** **i** **a**
 et veritate p̄bates q̄ sit b̄n̄placitū deo. **E** **t**
 nolite ḡm̄icāre op̄ib̄ t̄ fructuosis tenebray

magis at et redargute q̄ em̄ iocūto fuit
 ab ip̄s tuzpe educe oīa at q̄ arguū anōie
 aliue maūfesta. **De** em̄ qd̄ maūfesta lūm̄
 est. **ut** qd̄ dicit **Surge** q̄ dōmis et expurge
 a motuis et illuābit te x̄p̄s. **Videte** itaq̄
 fr̄es quomō caute abuletis. nō q̄ isipie?
 s̄ ut sapientes. redimetes t̄p̄m quos dies m̄ti
 sūt. **et** t̄ra nolite s̄ iprudētis s̄ itelli
 gētes q̄ sit volūtas dei. **et** nolite tebrui
 vno i quo ē luxuria. **et** imple m̄i sp̄u s̄cto
 loq̄tes vob̄ met ip̄s i psalmis et hymnis
 et cāntibus spiritualibus. cāntes et psalles
 i cordib̄ v̄ris. **et** oīo grācias agētes s̄ p̄ oīb̄
 in oīe d̄m̄ n̄r̄i ih̄u x̄p̄i. deo et p̄ri subiecti
 i vice i timore x̄p̄i. **Mulieres** viris suis sub
 jecte sint i d̄no. quos vir caput ē mulieris
 s̄c̄ x̄p̄i caput ē eccl̄ie. ipe saluato corp̄is ei
 s̄ ut eccl̄ia subiecta ē x̄o ita et m̄t̄es viris

suis totis **V**iri diligite uxores suas sicut
 et pater dilexit ecclesiam et se ipsum tradidit pro ea
 ut illam sanctificaret. mundas eam lauando aqua
 vivo vite. ut exhiberet ipse sibi gloriosam ecclesiam
 non habentem maculam aut rugam aut aliquid eiusmodi
 sed ut sit sancta et immaculata ita viri debent dili-
 gere uxores suas ut corpora sua. quia qui suam uxorem
 diligit se ipsum diligit. nec enim unquam carnem suam
 odio habuit. sed nutrit et fouet eam sicut et pater
 ecclesiam quia membra sunt corporis eius. de carne eius
 et de ossibus eius. **V**ix hoc et relinquet homo
 patrem et matrem suam. et adheret uxori sue
 et erunt duo carne una. **Sacramentum** hoc magnum
 est. ego autem duo typus et tertia dominus tuus et uos
 singuli unusquisque suam uxorem. sicut se ipsum di-
 ligat. **U**xor autem timeat virum sicut et
 ecclesiam.

Capitulum V pro qua scriptura ista est ephesios imitatio
 va hic omne i facit saluatoris xpi et primo post exemplum
 imitabile Estote ergo imitatores dei qui dicitur esset dege-
neres filii et pater ab eo respiciendi et calculare hic omne
aduat ephesios ad imitandum xpm qui est exemplar unum et
primo iheruod caritatis 2o i de core scilicet i fornicatio aut

resilient ab eis et sint luxuriosos parte qd et spu scti pme
 surge qd domus ipetis marcessas et exurge in motus et
 ab infidelibus te sepando qd dicitur in dicitur mat viij dimittit
 motuos sepellire motuos suos et illucabit te p fide caritate
 forma videte hinc afflo tunc ephesios ad imitandum xpi
 sapias qui est sapia puz ut pna cozm pno dicitur videte
 itaqz foz quod in fano tales puoz declinade no qd iustis
 qd hinc se iymiscet distigve ne scietes hinc amalos qd
 sapias qd cum bona optie iudat mala iudicat illa psequeris optie
 ista fugiedo i qua auz em arte dicit sapias vide qd an iudicat
 psequid et vitadu ferus arte illa sit sapias miles arte mi
 citari dicit qd sit iudice in d'expediendis ad qd vicioz victorie
 et opoz vitadis et d'ualis et eoz mo e' domozilio redimes
 hinc bonis opibz iustido hinc opoztunitate ipis quoz dies mli
 hinc id est qd foz pte ex impuso impedimenta sup venit
 hinc noli te h' i prudetes id est d'fuzis no puales d'z
 em prudens qd paul vices id est aloge si puidens an frada
 et impudens p'opozto viciu qd em hinc auz prudem illis
 qd tunc ad salute so subdi et iustetes qd sit voluntas dei
 a quo ex pte expectat remunera et qd vicia ames abum
 ozat it' g'na so subdi noli te b'zari vno p'fuzit qd p
 viciu male i quo id est p' qd e' luxuria va d' i'oz' d'entes
 mezo estuans declinat cito t'itu fuz. d'etes em et g'ntalia
 fut m'ora p'inq'ua et exvianite m'broz designa p'inq'as
 vicioz h' m'pleam spu scto qd dat sobrys et castis loquetes
 vob met ipis id est ad vice et vno quisqz si ipi ip'abms et h'm'm'z
 v'ndia' actiu zo qd repleto spu scto tepet loqu'v'ozs lupus
 magnaia dei et psalletes i' d'ib' v'ozs d'no id est itentoz h'z
 caudis ad d'm dirigido h'zas agetes qd gratitudo b'nficy ze
 cepti d'ipoz adreceptoz alteru subjecti i' vice i' timoe xpi qd
 e' timo castis et caritati amey qd mutieres p'q' ap'ly i' t'uzit
 ephesios demozibz g'na' hinc g'nte fuz i' q'ntu aduissos
 stato sp'ca' quoz ptes p'ebat p'sequedo p'no g'p' istant p'ns
 iustas m'zinomo et p'no v'ozes d'ias milies v'ias suis
 subdite sint t'uzit obedieo h'z em i' p'fuzora subduntur
 p'fuzora regim' d'ulies vo fut i' p'fuzora v'ias quatu ad sep'z
 qd f'ia e' mas occasionaty et q'ntu aduissos d'efficiunt em
 av'ias i' d'icreoz so subdi quoz v'z caput e' m'liers. acapite
 em ip' v'iet d'ez se h'z d'epenset regime totu copis sicut
 ip' caput e' ecclie qd e' em cop' m'fuzia d'izi d'iligite h'zoz
 i' stant v'ozos d'ices d'izi d'iligite v'ozes v'ias. p' qd em m'lr
 facta e' delatere v'izi qd d'et de se q'nta p'fidele dilectoz sit
 et p' d'ilexit em'z qd e' caput et f'p' et se ip'm trahidit
 p'ca ex maxima caritate ut illa scificaret ap'ly m'udado
 sanguie suo m'udans ea lauare aque i' b'ptismo p'q'
 q'nta passio xpi q'ntu aduissos ut sup d'ictu e' i'vo v'ite
 na acedete vo ad elemto fit sacramtu ut exhiberet ip'e
 sibi g'ntiosa v'ias t'az' sponza claritate fidei et moru
 zefulgete. q'nta em a claritate d'ia' qd claria e' mutabiq
 no h'nt macula neqz zuga id est m'ozale p'ntu latu neqz
 patens ut alite no h'nt it' id est m'uda et simple sine
 zuga dupliat' ita f'vizi qd fut vna caro so f'vizi qd fut
 v'ozoz d'iligite it' qd sicut d'ia' ma' p'v'm' itaqz ia no fut
 duo s' vna caro neo em zo v'oz' canē suā v'iq' odio

habuit. Nam scilicet materiam eam non facit ex se obis scilicet
 ut sit subiecta spiritui sic est et resurgat cum spiritu in
 motibus et sic videtur. Dilige uxorem unam carne secum ex parte
 sic et christus ecclesiam quam diligit quod membra sua corporis eius in
 mystici nos oes fideles de carne eius etiam nam cum fidelium
 sunt in similes et isti dicunt de carne eius quam resurrexerit eius
 fuit passibilis et infirma et deossibus eius qui per gratiam
 tolerancia aduersorum. Possa enim in quibus consistit robur corporis
 virtus fortitudinis designat ut quod reliquet hoc in spiritu
 ad hoc habitus illud fuit deum in se de ad et eua quod
 applicat ad christum et ecclesiam mystice ad dicitur sacramento sacrum
 signum in eo et tota lux enim filius dei presens non relinquit
 quod semper est in se presens ut dicit iohannis pro tanto in se quod
 appareat de presens reliquisse in se apparuit in mundo visum
 in forma serui ad quod si ecclesiam promissum in carnis
 et passio eius sit sponsa et eius referat reuertit ad spiritum
 dicitur verum in se videtur timent in se videtur timore in se

Filij obedite parentibus vestris in domino hoc
 enim iustum est honorari patrem tuum et
 matrem tuam quod est mandatum primum
 in promissione ut bene sit tibi et sis longum super
 terram. Et patres nolite ad iracundiam provocare
 filios vestros sed educate illos in disciplina et
 correptione domini. Serui obedite dominis carnalibus
 libere cum timore et tremore et simplicitate cordis
 vobis sit christus non ad oculum seruientes quasi hominibus pla
 cetes sed sicut serui christi facientes voluntatem dei ex vero
 cum bona voluntate seruientes sicut domino et non hominibus
 Sciens quod quicquid quodcumque fuerit bonum et re-

capiet ad nō. sū seruo sū liber. **E**t vos dñm eadē
 facite illis: remittētes minas scientesq; et illoꝝ
 et vꝛ dñs ē tēlis. et psonarū acceptio nō ē apud
 deū. **D**ecetō fēs q̄dā nō et ip̄tē^a v̄tutē
 eiꝝ. **I**nduite vos armatura dei. vt possit sine ad
 v̄sō t̄fidias mali q̄ nō ē vob collucta^o ad v̄sō
 t̄nē et sanguinē. s̄ ad v̄sō p̄ncipes et p̄tates ad
 v̄sō mūdi rades tenebrarū harū q̄ spiritalia ne:
 que t̄lestibꝝ. **P**ropterea accipite armaturā dei
 . vt possitis resistē t̄die malo et t̄tōibꝝ p̄fecti stare
State q̄o succincti lumbos v̄ros t̄veritate et
 t̄dute loriciā iusticie. et calciauti pedes t̄p̄paratōē
 ewāꝝ pacis. **I**nōibꝝ sumētes scutu fidei t̄quo po:
 ssitis oīa tela neq̄issima ignea extingue^r et gn:
 leā salutis assumite. et gladiū spiritū q̄d ē v̄m
 dei. **P**oēꝝ orōꝝ et obsecratōꝝ orātes oī t̄p̄e
 t̄spū et t̄ipō v̄rot vigilātes t̄oī istātia et obse:
 cratōē p̄oibꝝ sc̄tis et p̄me vt det^r m̄ sermo

capitoe oris mei cu fiducia notu face
misteru enay p quo legaco fungor in
athena ita ut tpo auden p uoz me loq

~~O~~raunt et vos sciantis q aca me fut. q agn
ona vot nota faciet thimo me sio frater
meo et fidelis mister dno q nisi ad vos
tlf ipm ut agnoscat q aca nos fut q soletur
toda vna Nap sily et caitas ai fwe adeo
pre nro et dno ihu xpo **G**racia ai oibz q

Miligiu dnm nrm xpm p uincoruptoe amie
Capitulu vii huc aute docz h pentus et filios scite
debeat se hre aduice et pmo istruut filios dices filij obe

dite pentus idest thic et et hone stio h em iustu est
qz filij hnt a pentibz ee nutimetu et documtu hoc q
phat p sapura epodi pp honra prez tuu itz no solu re

uerca exhibeda scia inecessariis misteris hie nait
qd e madatu pnu no sup qz madata addeu ordnata
sut h ulla no addi expmeto pmissioz remuneracoz

Conte istruut pres dicens et vos pres nolite aduicia
pruocae filios vros eos mms asperz castigado ne fragm
desperado sic cauly totuosu qn mms ipetuose fuerit ad

dirigedu p educate illes idest nutite disciplina et core
ccione dny idest imozily et timoe dei Seruu huc aute
istruut seruos et dnos et pmo suos dicens Seruu obedito
dny carnalibz autu em aduiaz oibz hoies fut libez h
intu aduocaz ag fut libez et aliq suilis odiaoz cum
timoe. i. ze uerca qd opetit filijs et tremore qd e p m
seruoz qz sub fut flagellis dnoz simplicite cordis vni idest
absq fraude et dolo sic p q itz Seruu em itroduca e
ppocata et e pena pti Seq aut e aucto mti pene et pt
cozige pta fut si plac p pena futut ut alia agn et m
mittit acau malu pene expm no pt expuaco culpe s
pt augmetu merz meriti poci peperciao hualit et

et pacoē aq̄m et aq̄s exaltate si accipit suatē voluntate su
 sc̄to p̄nding off̄q̄ nolens is seruitute se tradidit t̄pe qu
 vandaloz p̄filia eod̄a vidue et oibz istz mox̄ no sola fuit
 hōi s̄c̄ca d̄eo īq̄ntū hō p̄ciētē sustinet s̄c̄tute si i fūda
 exordinaoē d̄ua ul assūpta voluntate ut̄ d̄eu no ad actū
 seruitutes ī d̄est īpnāa d̄no t̄m sed et ī absētia q̄i hōibz
 placentes t̄m s̄v̄t serui x̄pi s̄ voluntate sustinetes īgo
 ordinaō d̄ei Et subdi⁹ rō cū dz̄ Scietes quoz vnḡḡq̄q̄
 s̄ mer̄ etā hōc p̄cipiet īmercede adno sc̄i p̄tate s̄c̄dm
 s̄it et serui s̄o subdi⁹ s̄u serui s̄u aboz nā q̄ d̄io s̄c̄itū rē
 spectu vite t̄te nllm̄ affert īm pedim̄tū ut̄no Vñ d̄t abro s̄i
 id̄no bona s̄m̄t et bona libertas equa lance appendū rō
 ist̄uit d̄nos d̄ces Et vos d̄m̄ cas̄ facite d̄m̄s vtetes eoz
 s̄c̄tute rō. et modeste s̄o subdi⁹ remittetes minas. p̄ d̄
 no s̄olū remittetes verbera q̄ p̄ccant op̄ f̄ ex fragilitē
 ut̄ ignorā a s̄c̄ca q̄m̄nāoē id̄est vā aspera et subdi⁹ rō
 scietes p̄ illoz et̄ d̄m̄ ē n̄c̄t p̄sides q̄l̄ite d̄m̄s et s̄uis
 et p̄sonaz accepto ita em̄ p̄ūniet d̄m̄ s̄it et s̄ui et̄c̄s
 grauiq̄ ceteris p̄ibz q̄nto statū alio t̄to m̄q̄ īūo. Vñ d̄t
qd̄ d̄m̄ sapie v̄i t̄m̄o petetes tō m̄tā p̄ciētē Scietē rō
p̄q̄m̄ apl̄a ist̄ruit ep̄hesios īq̄m̄ et p̄ca p̄sonaz d̄uez
s̄ozū st̄tū ī sp̄c̄ali h̄c̄ r̄ouēt̄ ad̄istues et̄ eos īp̄ali Et
d̄m̄ īq̄as q̄ p̄mo d̄m̄ īūat̄ eos ad̄sumēs azm̄a v̄itū
m̄ā rō d̄est̄ūt īf̄ azm̄a īb̄i st̄ate q̄o Q̄m̄ p̄m̄ d̄t d̄eāto f̄c̄s
af̄otāni r̄m̄o q̄ d̄ ex quo radicati estis ī s̄c̄o x̄pi d̄eētis
q̄f̄ide d̄eip̄o nā assistat̄ fidelibz s̄uis īt̄p̄tāōibz et p̄sūris
vñ t̄m̄ nō dz̄ hō s̄it q̄f̄ide d̄eāssistēcia d̄ei q̄ d̄mittet̄ facē
qd̄ p̄t q̄l̄o ēet̄ t̄p̄tate d̄eu s̄o subdi⁹ īūite vos armatura
d̄ei id̄est v̄itūibz q̄ s̄it azm̄a militū x̄pi vt̄ possit̄ stare albz
causu m̄ōtā p̄tī ad̄v̄s̄ ī iudicā d̄eāli. q̄ s̄it d̄icit̄ l̄ep̄ p̄pa
om̄i d̄isc̄rit̄ q̄uctudies ventilat̄ azas s̄c̄rūtat̄ affectū. et
īq̄rit̄ cas̄ d̄m̄ nocedi v̄. p̄q̄ videt̄ studiosiq̄ occupat̄ q̄ nō ē
nōb̄ colluctat̄oū id̄est ad̄v̄s̄ h̄ōies q̄ s̄it caro et sanguis
et p̄ns visibiles s̄z et̄ ad̄v̄s̄ p̄ncipes et p̄tates q̄ angloz
ordines nō s̄olū s̄it p̄gracia s̄ et̄ p̄matura et̄ d̄esingulis
ordim̄bz cēdēt̄ ā quī īq̄m̄ nālia r̄m̄a s̄c̄t̄ ītegra v̄ d̄t
dyonisy et īferoēs obedūt̄ sup̄ioribz vt̄ magis possint
nocē h̄ōibz. et p̄ncipes et p̄tates itelligit̄ albz d̄m̄es amonū
ad̄v̄s̄q̄ m̄ūdi r̄tōēs nōie m̄ūdi it̄f̄ h̄c̄ v̄niū̄sitas h̄ōim̄ m̄a
lozū s̄it d̄t̄ p̄m̄o m̄ūdy eū nō q̄gnouit. q̄ p̄m̄oēs
re gi d̄m̄ r̄q̄ntū p̄ eos ad̄p̄tā mouē. It̄ q̄ d̄ subdi⁹ ad̄v̄tā.
r̄c̄oz h̄ō it̄ sc̄t̄a t̄enebrāz q̄az. d̄icū⁹ em̄ mali h̄ōies tenet̄
q̄ ī v̄olūtī s̄it t̄enebris q̄ ignorā et̄ culpe It̄ sp̄ritalia neq̄s.
id̄est q̄ sp̄ritū neq̄ s̄it m̄alīq̄ios h̄ōc enā d̄m̄ ad̄on̄d̄ē
q̄ p̄rectōēs m̄ali s̄q̄ h̄ demōēs itelligit̄. īccēle s̄t̄ibz id̄est
ī h̄m̄oī aere caliginoso q̄ s̄c̄p̄tē ī s̄c̄r̄pturā celū nōm̄ īm̄
demōēs h̄it̄ant̄ v̄q̄ ad̄ iudicā p̄ q̄ q̄mes celi r̄d̄iāz
q̄at̄ p̄m̄ dz̄ q̄mes celi q̄meder̄at̄ s̄emo qd̄ r̄endit̄ s̄em̄ v̄ā
p̄tēca aq̄ p̄m̄azmatura d̄ei s̄z v̄itūid̄ vt̄ p̄r̄ctū ē vt̄ possit̄
resiste ī s̄c̄t̄ibz demonū l̄che m̄ālo id̄est īp̄m̄ p̄ugnā v̄
īm̄inet̄ t̄ēptat̄ōm̄ p̄ugnā et̄ r̄c̄ibz id̄est p̄speris et̄ ad̄v̄s̄is
p̄fecti stare ita q̄ nō fr̄āgāni ad̄v̄s̄is nec eleuēnī p̄sp̄els
st̄ate q̄ h̄c̄ q̄ntē apl̄a d̄est̄ūt̄ ām̄a v̄itūid̄ maḡ ī sp̄c̄ali
d̄ces St̄ate q̄ s̄uācti l̄uboz v̄roz īngulo castitat̄ Vñ

Gregorius homelia tricesima de lumbos in p[er] angulo cu[m] cains
 lupinas potinecia cogitatio i[n] uelle et no[n] sitatorie h[ab]it[us] sit
 facit p[ro]p[ri]e et iduti loqui iusticie d[icit] em loqui offit
 corpi vniq[ue] sic iusticia reddit debitum vniq[ue] et calcaat
 pedes idest affectos i[n] paratoe eroy p[er] uicis idest sitis
 p[ro]parati ad p[ro]dicand[um] ewed[um] xpi qd[od] auuciat pace et enau
 ad h[oc] h[ab]it[us] mazaui d[icit] miss[us] ad p[ro]dicand[um] calantos sadaly
 q[ui]q[ue] m[er]itu[m] pedes ne imediate tagat terra et mudi rema
 net ipse sup[er]iori q[ui] affectos p[ro]dicatoe no[n] d[icit] atezena affi
 si ad celestia sit dicit glosa sup[er] locu[m] istu[m] ioh[ann]e teptatomi
 sultib[us] sumetes sicut fidei q[ui] e[st] s[er]u[us] sperand[um] reru[m] i[n] quo
 possit oia tela firma em fides de rebus celestib[us] q[ui] spera
 repellit i[n]cty demonu[m] q[ui] scuto et galea salut[em] assumite
 s[er]u[us] caute q[ui] sic galea sup[er]o[rum] inq[ui] p[ro]fecio et op[er]entid alioy
 armoru[m] sic caritas e[st] p[ro]fecio et soma aliaz virtutu[m] et q[ui]q[ue]
 d[icit] sp[irit]u idest datu[m] assu[m]pto qd[od] e[st] vni[us] dei d[icit] p[er] tale no
 vni[us] dei gladiu[m] q[ui] p[ro]fess[us] eo d[icit] armudo et quoz h[ab]it[us] armata
 depedet agra dei p[ro]deo subdi[er] p[ro]p[ri]o[rum] q[ui] e[st] sup[er] p[ro]p[ri]o[rum] adeo
 et obsecatoe q[ui] est ad exp[er]tioe rei face p[ro]p[ri]o[rum] sit ex au
 dibilis ut ad d[icit] p[ro]p[ri]o[rum] h[ab]it[us] libera nos d[icit] et h[ab]it[us] mo[n] oia
 o[mn]i p[ro]p[ri]o[rum] ordinaro i[n] sp[irit]u idest mete et no[n] h[ab]it[us] uoc[em] et
 i[n] xpo vigilates idest feruente orado et no[n] remisse cu[m] o[mn]i
 t[er]ra idest p[ro]p[ri]o[rum] p[ro]p[ri]o[rum] s[er]u[us] ut h[ab]it[us] p[ro]p[ri]o[rum] q[ui]q[ue]
 et p[ro]p[ri]o[rum] specialite ut d[icit] m[er]o i[n] app[er]ioe oia[m] mei
 idest g[ra]tia p[ro]dicand[um] ewed[um] xpi p[ro]p[ri]o[rum] legatoe fungoz
 i[n] cathena nuc d[icit] t[er]ra zome ita ut i[n] xpo audea i[n] idest ut
 t[er]ra coes quas sustineo i[n] illo me terreat aplicatoe rethelo
 ut h[ab]it[us] her e[st] vltia p[ro]p[ri]o[rum] h[ab]it[us] e[st] p[ro]p[ri]o[rum] et q[ui] e[st] q[ui] p[ro]p[ri]o[rum] p[ro]p[ri]o[rum] p[ro]p[ri]o[rum]
 ad ap[osto]lo ea misit p[ro]p[ri]o[rum] d[icit] p[ro]p[ri]o[rum] ut p[ro]p[ri]o[rum] p[ro]p[ri]o[rum] p[ro]p[ri]o[rum]
 statid ap[osto]lo ephesys et eos i[n] d[icit] q[ui] p[ro]p[ri]o[rum] eto e[st] q[ui] d[icit] ap[osto]lo ut
 at i[n] et p[ro]p[ri]o[rum] lra vsq[ue] et fideles m[er]iti i[n] d[icit] idest i[n] h[ab]it[us]
 q[ui] s[er]u[us] ad d[icit] m[er]iti et q[ui] p[ro]p[ri]o[rum] corba v[er]a vos i[n] bono q[ui] p[ro]p[ri]o[rum]
 p[ro]p[ri]o[rum] h[ab]it[us] h[ab]it[us] p[ro]p[ri]o[rum] p[ro]p[ri]o[rum] idest i[n] xpi credetib[us] sup[er]e sit
 et caritas ad fide[m] aliter fides e[st] i[n] formis adeo p[ro]p[ri]o[rum] p[ro]p[ri]o[rum]
 qui est dato istoz honoz et d[icit] no[n] i[n] xpo p[ro]p[ri]o[rum] p[ro]p[ri]o[rum] ad nos
 p[ro]p[ri]o[rum] dona dei q[ui]a cu[m] o[mn]i p[ro]p[ri]o[rum] credetib[us] i[n] incorrupte
 ame idest sit ut e[st] maneat i[n] q[ui]a q[ui]a q[ui]a decidat ab eis
 sup[er] ueriant ad g[ra]tia q[ui] e[st] g[ra]tia q[ui] p[ro]p[ri]o[rum] i[n] xpo

P Expliat e[st] p[ro]p[ri]o[rum] ad ephesios
Incipit argum[en]tu[m] ad philipenses
 Philipenses sunt macedones d[icit] h[ab]it[us] ac
 cepto verbo veritatis p[ro]p[ri]o[rum] i[n] fide nec rete
 perit falsos ap[osto]los h[ab]it[us] collaudat ap[osto]lo
 s[er]u[us] eis aroma d[icit] d[icit] p[ro]p[ri]o[rum] i[n] xpo